

Beleidsplan gladheidsbestrijding 2023 - 2026

1. Inleiding

Dit is het eerste beleidsplan gladheidsbestrijding voor de gemeente Vijfheerenlanden. Tot nu toe is de gladheidsbestrijding uitgevoerd conform de uitgangspunten van de voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik. Er is voor gekozen om niet alleen een beleid aan te bieden maar hierin ook de uitvoering in op te nemen. Op deze wijze is het een compact en overzichtelijk document waarin staat beschreven hoe de gemeente Vijfheerenlanden haar gladheidsbestrijding organiseert.

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de totstandkoming van dit document en wat het doel ervan is.

1.1 Doel van het beleidsplan

In dit beleidsplan zijn de algemene uitgangspunten bij gladheidsbestrijding in de gemeente Vijfheerenlanden opgenomen, conform de CROW-publicatie 236 "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan". Deze leidraad presenteert een integrale visie op de gladheidsbestrijding en moet leiden tot een meer uniforme wijze van gladheidsbestrijding in Nederland.

Omdat gladheidsbestrijding voortdurend onderhevig is aan ontwikkelingen, wordt dit beleidsplan voor vier jaar vastgesteld en daarna geactualiseerd.

1.2 Aanleiding en samenhang

De gemeente Vijfheerenlanden heeft een zorgplicht, vastgelegd in de Wegenwet, om haar wegen in een goede en veilige staat te laten verkeren. Gladheidsbestrijding valt onder deze zorgplicht. In juridische zin is het belangrijk om te weten dat het hierbij gaat om een zogenaamde inspanningsverplichting en niet om een resultaatsverplichting.

Om optimaal in te kunnen spelen op deze zorgplicht, wordt de gladheidsbestrijding uitgevoerd volgens een vooraf opgesteld en vastgesteld beleidsplan gladheidsbestrijding.

Voor een gedegen aanpak van de gladheidsbestrijding is een beleidsplan noodzakelijk. Bij het opstellen hiervan wordt een zorgvuldige afweging gemaakt tussen de wensen en behoeften van de weggebruiker en de (on)mogelijkheden van de inzet van mensen en middelen.

Net als bij andere door de overheid te leveren collectieve diensten, geldt dat de overheid keuzes maakt over de inrichting van de dienst en de mate van service of de te leveren kwaliteit. De klant, in dit geval de weggebruiker, heeft hier slechts indirect invloed op. Als er meerdere meldingen van een locatie door inwoners of instanties worden ontvangen kan dit aanleiding zijn om de aanpassingen door te voeren op bestaande strooiroutes en / of het plaatsen van een zoutbak.

2. Samenvatting

Een gemeente heeft een zorgplicht, vastgelegd in de Wegenwet, om haar wegen in een goede en veilige staat te laten verkeren. Gladheidsbestrijding valt onder deze zorgplicht.

Belangrijke kaders voor een beleidsplan gladheidsbestrijding, vormen de richtlijnen volgens CROW-publicatie 236 "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan", aansprakelijkheid, arbeidsomstandigheden, arbeidsvoorwaarden en milieu.

Binnen deze kaders zijn in de beleidsuitgangspunten wel afgewogen keuzes gemaakt om de gladheid in de komende periode doelmatig en efficiënt te kunnen bestrijden.

Gemeente Vijfheerenlanden strooit ter voorkoming van gladheid op basis van de gladheidsverwachting (preventief). Indien noodzakelijk, wordt aanvullend gestrooid als de gladheid daadwerkelijk is opgetreden (curatief).

De alarmering van de gemeentelijke gladheidscoördinator komt tot stand via verschillende signaleringsmethodes. De uitruk wordt afgestemd met Waterschap Rivierenland.

De gemeente is voor wat betreft de gladheidsbestrijding in twaalf routes onderverdeeld. De tijdsduur van uitvoering is voor elke strooiroute nagenoeg gelijk en bedraagt 4 uur.

De uitvoering van de gladheidsbestrijding wordt verzorgd door het team wijkteams Uitvoering met ondersteuning van een aannemer. De verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de strooiwerkzaamheden ligt bij één van de drie coördinatoren van de wijkteams uitvoering.

Gemeente Vijfheerenlanden maakt gebruik van eigen materiaal (10 combinaties) en 2 combinaties van een aannemer. Als middel om de gladheid te bestrijden wordt wegezout gebruikt in combinatie met de dooivloeistof calciumchloride en natriumchloride.

3 Leeswijzer

3.1 Algemeen

Dit beleidsplan beschrijft de kaders en uitgangspunten voor doelmatige en efficiënte gladheidsbestrijding in de gemeente Vijfheerenlanden. Er is gekozen voor een beknopt document met, waar nodig, een korte toelichting of achtergrondinformatie.

Dit beleidsplan gaat in op:

- Huidige situatie;
- Kaderstelling;
- Beleidsuitgangspunten;
- Belangrijke informatie;
- Financiën;
- Communicatie;
- Evaluatie/innovatie.

Verder voorziet die document in tweetal bijlage te weten de strooiroutes (bijlage 1) en zoutbakken (bijlage 2).

3.2 Afkortingen

Afkorting	Betekenis
Arbo	Arbeidsomstandigheden
Arbowet	Arbeidsomstandighedenwet
CAR-UWO	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling-Uitwerkingsovereenkomst
CROW	Kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer, vervoer, werk en veiligheid.
GPVHL	Gehandicapten Platform Vijfheerenlanden

Tabel 1 - Afkortingen

4 Huidige situatie

4.1 Gladheidsbestrijdingsmethode

De gemeente Vijfheerenlanden strooit preventief en indien noodzakelijk vult ze aan met de curatieve gladheidsbestrijding. In de gebieden van de voormalige gemeenten Leerdam en Vianen wordt gestrooid via de nat zout methode. In het gebied van de voormalige gemeente Zederik wordt gestrooid via de droog zout methode. Het hanteren van deze twee strooiethoden heeft te maken met het materieel wat op dit moment in eigendom is van de gemeente. Met een droog zoutstrooier is het niet mogelijk om nat te strooien.

4.2 Signaleringsmethode

De alarmering van de gemeentelijke gladheidscoördinator komt tot stand via:

- Het meetpunt op de locatie Kerkweg Everdingen gekoppeld met adviezen weerbureau;
- De gladheidscoördinator van Waterschap Rivierenland;
- Eigen waarnemingen;
- Meldingen via de meldkamer van de politie (incidenteel).

4.3 Strooiroutes

De gladheidsbestrijding wordt uitgevoerd door het rijden van twaalf vaste strooiroutes (zie bijlage 1 voor de compleet uitgeschreven strooiroutes en route kaartjes).

1. Meerkerk, Ameide, Lexmond – route van 55 kilometer;
2. Meerkerk, Kanaaldijk, Leerbroek, Nieuwland – route van 50 kilometer;

3.	Meerkerk kern, industrieterrein, Broekseweg, kern Ameide, kern Nieuwland, kern Leerbroek	-	route van 45 kilometer;
4.	Vianen, Lexmond-rijksweg, Lekdijk tot Everdingen, Diefdijk, Tienhovenseweg, Gaasperwaard, Hoef en Haag	-	route van 55 kilometer;
5.	Vianen, Industrieterrein Biezen, De Hagen, Hagestein, Everdingen, Zijderveld	-	route van 54 kilometer;
6.	Vianen, Monnikenhof, Amaliastein, Industrieterrein Limiet	-	route van 55 kilometer;
7.	Vianen, Kanaaldijk, Hei- en Boeicop, Polder Bolgerijen	-	route van 57 kilometer;
8.	Vianen, fietspaden en binnenstad Met kleine tractor	-	route van 34 kilometer;
9.	Leerdam, Diefdijk, Schoonrewoerd, Leerbroek, Ter Leede, Leerdam-Noord, Industrieterrein Oud Schaik	-	route van 48 kilometer;
10.	Leerdam, Lingedijk, Kedichem, Leerdam-Oost, Leerdam Binnenstad	-	route van 47 kilometer;
11.	Leerdam rondwegen, Leerdam-West, Achterdijk Nieuwland	-	route van 55 kilometer;
12.	Leerdam fietspaden, Dokter Reilingplein, fietspad Koenderseweg	-	route van 35 kilometer.

Binnen gemeente Vijfheerenlanden is Waterschap Rivierenland ook een wegbeheerder. Tegen geldelijke vergoeding strooit gemeente Vijfheerenlanden de wegen voor Waterschap Rivierenland binnen de gemeentegrenzen. Deze afspraak met Waterschap Rivierenland is in het verleden gemaakt met alle gemeenten in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden om zo efficiënt mogelijk de gladheid te bestrijden. Om van de ene kern naar de ander kern te rijden moet de gemeente tenslotte toch al rijden via de wegen van het Waterschap. Totaal strooit de gemeente circa 200 kilometer wegen en 12,7 kilometer fietspad voor Waterschap Rivierenland en binnen de bebouwde kom wordt circa 189 kilometer gestrooid. De tijdsduur van uitvoering is voor elke strooiroede nagenoeg gelijk en bedraagt circa 4 uur.

Als er sneeuw valt die blijft liggen of bij extreme gladheid (ijzel) wordt de gladheidsbestrijding eventueel uitgebreid. Dit staat beschreven in paragraaf 4.4. De hoofdprioriteit is echter het begaanbaar houden van de twaalf strooiroutes.

4.4 Strooien overige wegen en trottoir

Strooien overige wegen

De straten die geen onderdeel uitmaken van de twaalf strooiroutes worden normaal gesproken niet gestrooid. Als er sneeuw valt die blijft liggen of bij extreme gladheid (ijzel) kan besloten worden om deze straten ook te gaan strooien. Dit zal dan zijn op werkdagen na 07:30 uur en bij voldoende capaciteit.

Strooien trottoirs

De trottoirs worden normaal gesproken niet gestrooid. Bij extreme gladheid (ijzel) of bij sneeuw die blijft liggen zullen de strategische trottoirs (nabij medisch centra, zorgcentra, bejaardencentra, winkelcentra, scholen e.d.) worden gestrooid of geveegd. Dit zal dan zijn op werkdagen na 07:30 uur en bij voldoende capaciteit.

4.5 Materieel

Voor de gladheidsbestrijding beschikt de gemeente Vijfheerenlanden over onderstaand materieel;

- 6 gemeentelijke vrachtwagens met opzetstrooier (met sneeuwploeg);
- 3 gemeentelijke pick-ups met opzetstrooier (met sneeuwploeg);
- 1 gemeentelijke tractor met aanhangwagen met opbouwstrooier (met sneeuwborstel);
- 3 laadvoertuigen voor het laden van de combinaties;
- 1 (extra) gemeentelijke tractor (met sneeuwborstel; inzet bij extreme gladheid en/of sneeuwval).

Aanvullend wordt via aannemers het onderstaande materiaal ingehuurd

- 1 tractor (met sneeuwploeg aannemer) – opzetstrooier stelt gemeente ter beschikking
- 1 fietspadstrooier (met sneeuwploeg)

4.6 Medewerkers

De uitvoering van de gladheidsbestrijding wordt verzorgd door medewerkers van de wijkteams Uitvoering. Iedere combinatie wordt bemand door een medewerker van de verschillende werven. De mede-

werkers ontvangen voor hun werkzaamheden binnen de gladheidsbestrijding een vergoeding conform de regeling consignatiedienst. De consignatieperiode loopt van half oktober tot eind maart (week 43 tot en met 13).

De weersomstandigheden kunnen het noodzakelijk maken dat ook overdag gestrooid wordt. De aanwezige medewerkers zullen in dat geval hun reguliere werk onderbreken om te gaan strooien. Hierbij is geen sprake van consignatie en van arbeid buiten de vastgestelde werktijd. Dit wordt niet extra vergoed.

5 Kaderstelling

5.1 Leidraad gladheidsbestrijding

De gladheidsbestrijding in Nederland is een verantwoordelijkheid van de verschillende wegbeheerders. Afhankelijk van het type weg kunnen dit Rijkswaterstaat, provincies, waterschappen (indien wegbeheerder) en gemeenten zijn.

Al deze partijen hanteren hun eigen beleid voor de gladheidsbestrijding en gaan op verschillende wijzen te werk. Voor de overzichtelijkheid van de weggebruiker bestaat de wens om de gladheidsbestrijding landelijk beter op elkaar af te stemmen.

Op basis van praktijkervaringen en gevoed door beheerders en direct betrokken organisaties, zijn door de landelijke werkgroep "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan" algemene, niet dwingende richtlijnen gebundeld in CROW-publicatie 236 "Leidraad gladheidsbestrijdingsplan". Wegbeheerders kunnen deze richtlijnen gebruiken bij het formuleren van hun eigen beleidsplan. Deze richtlijnen en de bijbehorende normen hebben geen wettelijke status. Ondanks het ontbreken van concrete wetgeving op dit gebied, zal naar verwachting wel een zekere status aan de richtlijnen worden ontleend.

Met de formulering van de integrale visie in de leidraad, wordt beoogd dat wegbeheerders dezelfde uitgangspunten hanteren voor het uitvoeren van de gladheidsbestrijding. Bij de totstandkoming van de integrale visie gladheidsbestrijding, is als uitgangspunt gekozen dat voor elk te onderscheiden type weg, in combinatie met een bepaald type gladheid een advies geldt voor de wijze van bestrijden en responstijden waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit uitgangspunt is in de leidraad als volgt uitgewerkt:

5.1.1 Categorisering van wegen

De wegen worden naar hun verkeersfunctie onderscheiden in:

- Stroomwegen;
- Gebiedsontsluitingswegen;
- Erftoegangswegen.

Deze drie primaire wegcategorieën zijn onderverdeeld naar wegen binnen en buiten de bebouwde kom.

5.1.2 Typen wintergladheid

De verschillende oorzaken van wintergladheid zijn:

- Het bevriezen van een natte weg (gladheid door bevriezing);
- Condensatie van vocht uit de lucht op het wegdek (gladheid door condensatie);
- Neerslag: sneeuw, ijzel, hagel en mist (gladheid door neerslag).

5.1.3 Uitruk- en strooitijden

De uitruk- en strooitijden zijn verschillend bij preventieve en curatieve strooiacties.

Met uitruktijd wordt bedoeld de tijd tussen het moment waarop wordt besloten om tot een strooiactie over te gaan en het moment waarop de strooiauto via de poort het opslagterrein verlaat.

Met strooitijd wordt bedoeld de tijd tussen het moment waarop de strooiauto de poort van het opslagterrein verlaat en het moment dat de laatste vierkante meters van de strooiroute zijn gestrooid.

5.1.4 Richtlijn uitruk- en strooitijden bij preventieve strooiacties

Met de huidige stand van de techniek bedraagt de tijd, waarop (met zeer grote waarschijnlijkheid) kan worden gesteld waar en wanneer het wegdek glad wordt, twee uur. Wanneer een wegbeheerder dus (met vrij grote zekerheid) wil beslissen of hij wel of niet terecht laat strooien, moet er naar gestreefd worden de uitruk- en strooitijden samen niet langer te laten zijn dan vier uur.

5.1.5 Richtlijn uitruk- en strooitijden bij curatieve strooiacties

Bij curatieve strooiacties, dus wanneer het wegdek reeds glad is, worden de uitruk- en strooitijden gebaseerd op de verschillende wegcategorieën.

Bij het vaststellen van deze tijden is echter geen relatie bekend tussen de mate van gladheid, verkeersveiligheid en de capaciteit van het wegennet. Voor een overzicht van de tijden van curatieve strooiacties, wordt verwezen naar paragraaf 6.1.

5.2 Aansprakelijkheid

5.2.1 Wettelijke aansprakelijkheid

De wegbeheerder is op grond van artikel 15 (en verder) van de Wegenwet verantwoordelijk voor het onderhoud van de weg. Als hij niet voldoet aan deze aansprakelijkheid, met schade bij weggebruikers als gevolg, kan hij voor die schade aansprakelijk worden gehouden. Er moet dan wel voldaan worden aan de voorwaarden voor aansprakelijkheidsstelling. Dit zal niet bij elk ongeval het geval zijn. De aansprakelijkheid van de wegbeheerder kan op twee gronden worden gebaseerd.

Risicoaansprakelijkheid

Artikel 6:174 BW regelt de risicoaansprakelijkheid van de wegbeheerder indien de schade het gevolg is van een gebrek aan de openbare weg. Dit artikel regelt echter niet de mogelijke aansprakelijkheid van de wegbeheerder voor zaken en substanties die niet op het wegdek thuis horen, zoals zand en olie, maar ook sneeuw, ijs of rijp.

Schuldaansprakelijkheid

De mogelijke aansprakelijkheid voor ongevallen door gladheid ten gevolge van zaken op het wegdek dient beoordeeld te worden op basis van artikel 6:162 BW. Toerekenbaar tekortschieten van de wegbeheerder in zijn zorgplicht om de onder zijn beheer vallende wegen naar behoren te onderhouden is een noodzakelijke voorwaarde voor aansprakelijkheid. Dit moet door de gedupeerde worden aangetoond.

5.2.2 Aansprakelijkstelling

Wegbeheerders worden steeds vaker aansprakelijk gehouden voor geleden schade. Gedupeerden zoeken steeds vaker de gerechtelijke weg om wegbeheerders aansprakelijk te stellen. Naar verwachting zal deze juridificering van de maatschappij verder toenemen. Alleen al om deze reden is gewenst dat de gladheidsbestrijding planmatig wordt aangepakt, zodat de wegbeheerder zich zo nodig kan verantwoorden voor de wel en niet getroffen maatregelen.

5.2.3 Zorgplicht

Een belangrijk punt bij aansprakelijkstelling is de vraag of er sprake is van verwijtbaarheid van de wegbeheerder. Er is dus geen resultaatsverplichting. Er hoeft niet te worden gegarandeerd de weg altijd voldoende stroef is. Het is dus een inspanningsverplichting. Er mogen prioriteiten worden gesteld op basis van het belang van bepaalde wegen, maar ook op grond van kosten- en milieuoverwegingen.

De bewijslast voor het aantonen van verwijtbaarheid ligt in beginsel bij de eisende partij. Vanwege de voorzienbaarheid van het fenomeen gladheid zal de wegbeheerder wel moeten aantonen dat op structurele wijze aan de zorgplicht is voldaan.

Noodzakelijke middelen voor de wegbeheerder zijn hierbij:

- Een deugdelijk beleidsplan gladheidsbestrijding dat is vastgesteld en gepubliceerd met o.a. prioritering naar belang van wegen met voorzienbare risico's bij gladheid
- Een systematiek voor gladheidsmelding (bijvoorbeeld een contract met een weerbureau, een eigen gladheid meldsysteem of door middel van eigen waarnemingen);
- Een goede administratie van gladheidsmeldingen, tijden en gereden strooiroutes, zodat aangetoond wordt dat uitvoering aan het beleidsplan is gegeven
- Beschikken over goed materieel;
- Consistentie in beleid en uitvoering.

5.3 Arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden

Gladheidsbestrijding vindt vrijwel altijd plaats onder moeilijke omstandigheden voor de uitvoerende medewerkers. Koude weersomstandigheden, (vaak) werken in nachtelijke uren, op soms nog gladde wegen en met agressieve dooimiddelen.

De kaders voor de arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden van de medewerkers zijn bepaald in de Arbowet, de Arbeidswet, de Arbeidstijdenwet, het Arbeidstijdenbesluit vervoer en de CAR-UWO.

De belangrijkste uitgangspunten vanuit de Arbeidstijdenwet zijn:

- De werknemer mag per 28 kalenderdagen maximaal 14 kalenderdagen oproepbaar zijn;

- De werknemer mag maximaal 13 uur per etmaal arbeid verrichten;
- De werknemer mag maximaal 60 uur per week arbeid verrichten.

Ook is het van belang om te vermelden dat de bestuurders van strooiwagens niet onder het Arbeidstijdenbesluit vallen. De werkzaamheden (gladheidsbestrijding met behulp van strooiwagens) zijn namelijk niet onder de normen van dit besluit zijn te brengen. Hierdoor:

- Geldt een vrijstelling ten aanzien van het gebruik van de tachograaf;
- Geldt een vrijstelling ten aanzien van het Europees Vakbekwaamheidsdiploma (voorheen Nederlands chauffeursdiploma) voor chauffeurs die beschikken over een rijbewijs in de categorie C.

5.4 Milieu

Het strooien van zout voor het bestrijden van gladheid is per definitie minder goed voor het milieu. Uitgangspunt van het beleid is om in de winterse omstandigheden op verantwoordelijke manier zo weinig mogelijk zout te strooien. De werking van zout bij het bestrijden van gladheid neemt bovendien beneden een bepaalde temperatuur af (vanaf -6 graden). De effectiviteit van zout wordt in dat geval in mindere mate bepaald door de hoeveelheid, als meer door de combinatie zout en weggebruik. Met andere woorden hoe drukker de weg hoe sneller en beter de werking. Het strooien van alle wegen is daarom weinig zinvol voor de verkeersveiligheid, omdat de werking van zout op wegen waar weinig verkeer rijdt minimaal is. Een andere maatregel om zoutschade te beperken is dat in de ontwerpfasen van de infrastructuur rekening wordt gehouden met de gladheidsbestrijding door het toepassen van zouttolerante plantsoorten langs de routes waar gestrooid wordt.

6 Beleidsuitgangspunten

6.1 Prioritering gladheidsbestrijding.

In de volgende tabellen is op basis van verschillende wegcategorieën en soorten gladheid de prioritering ten aanzien van de gladheidsbestrijding uitgewerkt overeenkomstig de leidraad gladheidsbestrijding van het CROW. Gemeente Vijfheerenlanden hanteert deze prioritering.

6.1.1 Richtlijnen voor wegen buiten de bebouwde kom

Categorie	Vmax [km/u]	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Nationale stroomweg	130/120/100/80	Autosnelweg	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (2 uur)
Regionale stroomweg	100/80	Autoweg	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (2 uur)
Gebieds-ontsluitingsweg	80	2x2 of 2x1 rijstroken	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)
Erftoegangsweg	60	2 x 1 rijstroken gemengd profiel	Middel	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)
Vrijliggend	40	Vrijliggend fietspad	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)

Tabel 2 - Richtlijnen voor wegen buiten de bebouwde kom. Tussen haakjes zijn de richttijden genoemd voor de strooiacties. De richttijd beslaat de tijd tussen het moment van het besluit tot strooien en het strooien van de laatste vierkante meters van een strooiroute.

6.1.2 Richtlijnen voor wegen binnen de bebouwde kom

Categorie	Vmax [km/u]	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Gebieds-ontsluitingsweg	70/50	2x2 of 2x1 rijstroken	Hoog	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)
Erftoegangsweg	30	2 x 1 rijstroken gemengd profiel	Middel	Wegen preventief (2 uur)	Wegen preventief (2 uur)	Wegen preventief (2 uur)
Erftoegangsweg	30	2 x 1 rijstroken gemengd profiel	Middel	Voetpaden curatief (3 uur)	Voetpaden curatief (3 uur)	Voetpaden curatief (3 uur)

Vrijliggend	30	Vrijliggend fietspad	Laag	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur)	Preventief (2 uur) en curatief (3,5 uur)
-------------	----	----------------------	------	--------------------	--------------------	--

Tabel 3 - Richtlijnen voor wegen binnen de bebouwde kom. Tussen haakjes zijn de richttijden genoemd voor de strooiacties. De richttijd beslaat de tijd tussen het moment van het besluit tot strooien en het strooien van de laatste vierkante meters van een strooiroute.

6.1.3 Richtlijnen voor overige wegen binnen de bebouwde kom

Categorie	Vmax [km/u]	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Winkelgebied	15	Winkelcentrum	Hoog/middel	Curatief (3 uur)	Curatief (3 uur)	Curatief (3 uur)
Woonerf	15	Woonerf	Laag	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)
Parkeer-voorzieningen	15	Openbare parkeervoorziening	Laag	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)	Curatief (48 uur)

Tabel 4 - Richtlijnen voor overige wegen binnen de bebouwde kom. Tussen haakjes zijn de richttijden genoemd voor de strooiacties. De richttijd beslaat de tijd tussen het moment van het besluit tot strooien en het strooien van de laatste vierkante meters van een strooiroute.

6.2 Strooiroutes

De gemeente blijft voor wat betreft de gladheidsbestrijding in twaalf routes onderverdeeld, zie hiervoor ook bijlage 1:

1. Meerkerk, Ameide, Lexmond – route van 55 kilometer;
2. Meerkerk, Kanaaldijk, Leerbroek, Nieuwland – route van 50 kilometer;
3. Meerkerk kern, industrieterrein, Broekseweg, kern Ameide, kern Nieuwland, kern Leerbroek – route van 45 kilometer;
4. Vianen, Lexmond-rijksweg, Lekdijk tot Everdingen, Diefdijk, Tienhovenseweg, Gaasperwaard, Hoef en Haag – route van 55 kilometer;
5. Vianen, Industrieterrein Biezen, De Hagen, Hagestein, Everdingen, Zijderveld – route van 54 kilometer;
6. Vianen, Monnikenhof, Amaliastein, Industrieterrein Limiet – route van 55 kilometer;
7. Vianen, Kanaaldijk, Hei- en Boeicop, Polder Bolgerijen – route van 57 kilometer;
8. Vianen, fietspaden en binnenstad Met kleine tractor – route van 34 kilometer;
9. Leerdam, Diefdijk, Schoonrewoerd, Leerbroek, Ter Leede, Leerdam-Noord, Industrieterrein Oud Schaik – route van 48 kilometer;
10. Leerdam, Lingedijk, Kedichem, Leerdam-Oost, Leerdam Binnenstad – route van 47 kilometer;
11. Leerdam rondwegen, Leerdam-West, Achterdijk Nieuwland – route van 55 kilometer;
12. Leerdam fietspaden, Dokter Reilingplein, fietspad Koenderseweg – route van 35 kilometer.

Bij het fuseren van de drie gemeentes is al een optimalisatie in de strooiroutes aangebracht. De huidige situatie en het voorgestelde beleidsuitgangspunt komen hierdoor overeen. De strooiroutes zijn zodanig gepland, dat belangrijke en/of drukke wegen/weggedeelten en risicovolle locaties als eerste worden gestrooid en dubbele behandeling van wegen/weeggedeelten zo veel mogelijk wordt voorkomen. Wanneer (toch) over een weggedeelte wordt gereden dat al is behandeld, wordt de strooi installatie uitgeschakeld.

Zoals vermeld in paragraaf 4.3, strooit gemeente Vijfheerenlanden tegen geldelijke vergoeding ook wegen voor Waterschap Rivierenland in gemeente Vijfheerenlanden. De tijdsduur van uitvoering is voor elke strooiroute nagenoeg gelijk en bedraagt 4 uur. De tekening met de twaalf strooiroutes is toegevoegd als bijlage 1.

Als er sneeuw valt die blijft liggen of bij extreme gladheid (ijzel) wordt de gladheidsbestrijding uitgebreid. Dit staat beschreven in paragraaf 6.3. De procedure voor deze uitbreiding is duidelijker omschreven ten opzichte van de huidige situatie zoals vermeld in paragraaf 4.4

6.3 Strooien overige wegen en trottoirs

Strooien overige wegen

De straten die geen onderdeel uitmaken van de twaalf strooiroutes worden normaal gesproken niet gestrooid. Als er sneeuw valt die blijft liggen of bij extreme gladheid (ijzel) gaan deze straten ook gestrooid worden. Dit zal uitgevoerd worden op werkdagen na 07:30 uur en onder voorbehoud dat er voldoende capaciteit beschikbaar is. De hoofdprioriteit is het begaanbaar houden van de twaalf strooiroutes.

Strooien trottoirs

De trottoirs worden normaal gesproken niet gestrooid. Bij extreme gladheid (ijzel) of bij sneeuw die blijft liggen worden de trottoirs nabij zorgcentra, medisch centra, bejaardencentra, winkelcentra en scholen gestrooid of geveegd. Dit zal uitgevoerd worden op werkdagen na 07:30 uur en onder voorbehoud van voldoende capaciteit. De overige trottoirs kunnen bij aanhoudende vorst gedurende lange(re) tijd glad zijn. Waar mogelijk kunnen voetgangers uitwijken naar het fietspad of de rijbaan.

6.4 Gladheidsbestrijdingsmethode

6.4.1 Bestrijdingsmethode

Een hoofdonderscheid in de methodiek betreft het preventief of curatief bestrijden van gladheid:

- Bij de preventieve bestrijdingsmethode wordt gestrooid ter voorkoming van gladheid op basis van de gladheidsverwachting.
- Bij de curatieve bestrijdingsmethode wordt (pas) gestrooid als de gladheid daadwerkelijk is opgetreden.

De keuze van methodiek van gladheidsbestrijding heeft ook gevolgen voor het signaleringssysteem dat wordt toegepast:

- Bij de preventieve bestrijdingsmethode heeft de wegbeheerder behoefte aan een meteorologische prognose. Verschillende weerbureaus kunnen dit leveren. De bureaus maken specifieke gladheidsberichten die bruikbaar zijn voor de gemeentelijke gladheidscoördinator. Deze bepaalt dan op grond hiervan of en zo ja, wanneer er preventief gestrooid gaat worden.
- Bij de curatieve bestrijdingsmethode wordt pas na de eerste melding van gladheid gestrooid. De melding van gladheid kan op verschillende manieren binnenkomen (melding van onder meer inwoners, politie, andere wegbeheerders). Daarnaast wordt door de gemeentelijke gladheidscoördinator met vaste regelmaat buiten geschouwd.

In de voormalige gemeente Leerdam, Vianen en Zederik werd de preventieve bestrijdingsmethode gehanteerd. Ook de komende beleidsperiode blijft gemeente Vijfheerenlanden de preventieve bestrijdingsmethode hanteren. Uiteraard wordt de preventieve gladheidsbestrijding, indien noodzakelijk, aangevuld met curatieve gladheidsbestrijding.

6.4.2 Strooimethode

Er zijn twee methoden om zout te strooien:

- Strooien met droog zout. Hierbij wordt zout in kant en klare vorm gestrooid. De zoutkorrels onttrekken vocht aan de weg, waardoor pekkel ontstaat. Omdat pekkel een lager vriespunt heeft dan water, smelt het ijs en ontstaat pekkelwater. Verspreiding door verkeer zorgt er voor dat het pekkelwater het ijs verder kan afbreken. Doordat droog zout snel verwaaid, is deze methode niet altijd effectief.
- Strooien met nat zout. Hierbij wordt het zout voor het strooien vermengd met water of calcium, waardoor feitelijk direct met pekkelwater wordt gestrooid en het smeltproces aanzienlijk wordt versneld. Ook verwaait het zout bij deze methode niet en is de methode geschikt voor preventieve gladheidsbestrijding. Tenslotte is deze methode zuiniger en minder milieubelastend.

De gemeente Vijfheerenlanden wil de zoutschade beperken door te zorgen dat er minder zout in het milieu komt. Het volledig overgaan op nat strooien biedt hierbij een uitkomst. Bij nat zout strooien

wordt er namelijk met minder zout gestrooid op eenzelfde wegooppervlak. Daarom komt er ook minder zout in het oppervlakte- en grondwater terecht. Daarnaast vindt er bij nat strooien minder verwaaiing van zout plaats, waardoor er nauwelijks zout in de bermen belandt. Hierdoor wordt de schade aan de bermvegetatie teruggedrongen. Onderzoek heeft uitgewezen dat binnen enkele meters vanaf de rand van de verharding bijna geen schade meer aan de bermvegetatie waarneembaar is.

Op dit moment wordt 70% van de wegen in het gebied van voormalig Zederik nog gestrooid volgens de methode van droog strooien. Het overige gebied wordt al gestrooid volgens de methode van nat strooien.

Vanaf seizoen 2023/2024 is het uitgangspunt om het complete gebied van Vijfheerenlanden te gaan strooien volgens de methode van nat strooien. Uniformiteit en het beperken van milieuschade zijn hierbij de belangrijkste argumenten. De voormalige gemeenten Leerdam en Vianen strooien sinds 1997 volgens de nat zout methode. De voormalige gemeente Zederik hanteerde de droog zout methode. Om volledig over te gaan op deze methode zal een deel van het huidige materiaal (droog strooimethode) vervangen worden. De benodigde financiële middelen zijn al eerder opgenomen in de begroting.

6.4.3 Aantal strooiacties

Door bewust om te gaan met het aantal strooiacties komt ook minder zout in het milieu. Vanuit het oogpunt van veiligheid en service richting bewoners en weggebruikers, is altijd de druk aanwezig om meer en/of vaker te strooien. Dit heeft als tegengewicht de extra gevolgen voor het milieu (en de financiën). De afweging bij het strooien dient te zijn in hoeverre de extra veiligheid en service, door meer te strooien dan de huidige basis, zwaarder weegt dan de toegenomen milieuschade (en kosten). Hierbij heeft de weggebruiker ook een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om zijn of haar rijgedrag tijdens winterse omstandigheden.

6.4.4 Bewuste strooiacties

Bij elke strooiactie moet erop worden gelet dat zo min mogelijk zout in het milieu wordt gebracht. Een belangrijke verantwoordelijkheid daarvoor berust bij de medewerkers van de gladheidsbestrijding zelf. Zij dienen ervoor zorg te dragen dat met de juiste afstelling van de machines de juiste hoeveelheden strooizout worden opgebracht. Hiervoor hanteert gemeente Vijfheerenlanden instructies.

6.4.5 Zoutbestendige beplanting

Als beplanting in plantvakken langs strooiroutes vervangen moet worden, al dan niet door zoutaantasting, kiest gemeente Vijfheerenlanden voor herinrichting van de plantvakken met beplanting die van nature beter strooizout kan verdragen.

6.5 Signaleringsmethode

De alarmering van de gemeentelijke gladheidscoördinator komt tot stand via:

- Het meetpunt op de locatie Kerkweg Everdingen gekoppeld met adviezen weerbureau;
- De gladheidscoördinator van Waterschap Rivierenland;
- Eigen waarnemingen;
- Meldingen via de meldkamer van de politie (incidenteel).

6.6 Uitruk- en strooitijden

De tijdsduur van elke strooiroute in de gemeente Vijfheerenlanden bedraagt 4 uur. Dit is inclusief schoonmaken van het materiaal. De richtlijn schrijft voor bij preventieve strooiacties, dat de tijd tussen het moment van het besluit tot strooien en het strooien van de laatste vierkant meter maximaal twee uur mag zitten. Om hier aan te voldoen volgt de gemeente Vijfheerenlanden het uitgangspunt van Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat zorgt ervoor dat minimaal drie uur voorafgaand aan een te verwachte strooiactie, de medewerkers worden geïnformeerd zodat er voldoende tijd is om te mobiliseren en te strooien.

6.7 Materieel

6.7.1 Strooimachines

Strooimachines zijn te onderscheiden naar de plaats ten opzichte van het voertuig. Hierbij zijn de volgende mogelijkheden te onderscheiden:

- De machine wordt geplaatst op een voertuig (opzet);
- De machine is een vast onderdeel een voertuig (opbouw).

Gemeente Vijfheerenlanden maakt gebruik van tien opzetstrooiers, één aanhangwagen met opbouwstrooier en tien sneeuwplougen en vier sneeuwborstels (indien noodzakelijk) volgens onderstaande configuratie:

- Zes gemeentelijke vrachtwagens met opzetstrooier (met sneeuwplough);
- Drie gemeentelijke pick-ups met opzetstrooier (met sneeuwplough);
- Een gemeentelijke tractor met aanhangwagen met opbouwstrooier (met sneeuwborstel).

Alle strooimachines beschikken over een gecombineerd meng- en verdeelsysteem dat zorgt voor een zeer goed strooi patroon. Het strooimiddel wordt nauwkeurig en gelijkmatig verdeeld over de volle breedte van het wegdek.

De bestuurder kan de breedte instelling tijdens het strooien aanpassen zodat niet een gedeelte in de berm kan komen vanuit milieuoogpunt. Alle strooimachines worden bemand door één medewerker. Ook als een sneeuwplough gebruikt wordt. Alle medewerkers beschikken over een mobiele telefoon als communicatiemiddel.

6.7.2 Ondersteunend materieel

Ter ondersteuning maakt gemeente Vijfheerenlanden gebruik van:

- Drie laadvoertuigen, gemeentelijke shovel en twee verreikers ten behoeve van het laden van de combinaties;
- Een (extra) gemeentelijke tractor (met sneeuwborstel; inzet bij extreme gladheid en/of sneeuwval).
- Bij langdurige gladheid of extreme winterse neerslag wordt opgeschaald door extra inhuur van (groot) materieel en machines bij lokale aannemers.

6.7.3 Onderhoud

Zoutstrooiers, sneeuwploughen, opslag-/menginstallatie, voertuigen en shovels moeten gedurende de winterperiode 24 uur per dag gebruiksklaar staan. Het gebruik van dit materieel vindt uitsluitend onder zeer slechte klimatologische omstandigheden plaats. Daarom is een goede conservering en onderhoud van het materieel van zeer groot belang. Om dit deskundig en op de juiste manier te laten gebeuren is voor al het materieel een onderhoudscontract afgesloten met de betreffende leverancier. Naast dit onderhoud worden de machines eveneens voor ieder strooiseizoen gekeurd.

6.8 Materiaal

6.8.1 Dooimiddelen

Als dooimiddel om de gladheidsbestrijding te bestrijden wordt wegenzout gebruikt. In het gebied van de voormalige gemeente Vianen wordt aan het wegenzout, de dooivloei stof calciumchloride toegevoegd (nat strooimethode) en in het gebied van de voormalige gemeente Leerdam wordt aan het wegenzout, pekewater toegevoegd (nat strooimethode). In het gebied van de voormalige gemeente Zederik wordt wegenzout gestrooid zonder toevoegingen (droog strooimethode).

Vanaf strooiseizoen 2023/2024 is het uitgangspunt om het hele gebied van Vijfheerenlanden te gaan strooien volgens de nat zoutmethode.

In uitzonderlijke situaties (bijvoorbeeld bij een landelijk tekort aan wegenzout) behoudt gemeente Vijfheerenlanden het recht om wegenzout te vermengen met zand, dan wel alleen zand te gebruiken voor de gladheidsbestrijding.

6.9 Personeel

6.9.1 Inzet

De uitvoering van de gladheidsbestrijding wordt verzorgd door medewerkers van de wijkteams. De komende beleidsperiode wordt jaarlijks geëvalueerd of het volledig strooien in eigen beheer nog steeds de beste keuze en uitvoerbaar is.

De keuze om het strooien in eigen beheer uit te voeren of uit te besteden is afhankelijk van de onderstaande factoren;

- Het op orde houden van het personeelsbestand staat onder druk. Dit kan tot gevolg hebben dat het steeds moeilijker wordt om de gladheidsbestrijding in eigen beheer te blijven uitvoeren.
- Het klimaat is aan het veranderen waardoor het ene jaar veel gestrooid moet worden en het andere jaar juist weinig. Het merendeel van de strooiacties vinden plaats buiten reguliere werktijd. Deze overuren worden niet uitbetaald maar toegevoegd aan het verlofsaldo. Hoe meer strooiacties uitgevoerd zijn hoe meer verlofuren een medewerker heeft opgebouwd. Hierdoor kan het voorkomen dat het reguliere onderhoudswerk niet goed uitgevoerd kan worden als gevolg van personeelstekort tijdens de zomermaanden. Om deze onderhoudswerkzaamheden toch uit te voeren zal hiervoor een aannemer worden ingehuurd.

De verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de strooiwerkzaamheden ligt bij de gemeentelijke coördinatoren wijkteams uitvoering.

Taken coördinator

De coördinator die dienst heeft, neemt contact op met de medewerkers en geeft ze instructies bij aanvang van de dienst. Afhankelijk van het tijdstip en de weerssituatie bepaald de coördinator de inzet van ploegen en machines. Op het moment dat er strooi ploegen actief zijn, is de coördinator bereikbaar. Hij is oproepbaar op zijn mobiele telefoon via het calamiteitentelefoonnummer 088-599 7000. Buiten kantooruren wordt dit nummer automatisch doorgeschakeld naar de coördinator die piketdienst heeft. De coördinator verzorgt ook de administratie rondom de inzet van de strooi ploegen.

Zo voert hij een logboek waarin wordt bijgehouden:

- Op welk tijdstip de melding van waterschap Rivierenland is binnengekomen om te gaan strooien;
- welke medewerkers zijn ingezet;
- hoeveel tijd er is gewerkt;
- welke bijzondere gebeurtenissen hebben plaatsgevonden tijdens de dienst;
- welke prioriteiten zijn uitgevoerd;
- wat het zoutverbruik is geweest;
- eventueel de mengverhouding zout/zand;
- communicatie met externen.

In geval van ziektes of bijzondere omstandigheden is de coördinator geïnformeerd en zorgt hij ervoor dat vervangers worden ingezet.

De coördinator zal bij de inzet van mensen en voertuigen altijd afwegen welke middelen ingezet moeten worden. De veiligheid van de medewerkers staat hierbij voorop. Zo kan in die gevallen waarbij er zeer grote gladheid is door ijzel besloten worden beperkt of niet te strooien. De coördinator dient het besluit om niet uit te rukken te overleggen met de netwerkmanager.

6.9.2 Planning en beschikbaarheid

Alle medewerkers van de wijkteams zijn opgenomen in het rooster van de gladheidsbestrijding, uitgezonderd de medewerkers die vanwege leeftijd, functie of persoonlijke omstandigheden niet kunnen deelnemen. Als niet met eigen medewerkers aan de behoefte kan worden voldaan zal er over worden gegaan tot het inhuren van medewerkers van derden.

6.9.3 Consignatie

De werkzaamheden in het kader van de gladheidsbestrijding hebben als kenmerk dat ze onregelmatig zijn, niet vooraf planbaar en vaak in de avond en de nacht worden uitgevoerd. Hierdoor moeten de medewerkers ook buiten de reguliere werktijden beschikbaar zijn op basis van consignatie.

Gedurende de winterperiode (week 43 t/m week 13) wordt een consignatierooster gehanteerd. Dit wordt opgesteld door de coördinatoren van de wijkteams uitvoering.

Ook hanteert gemeente Vijfheerenlanden een systeem van wisseldiensten voor de bestuurders van de strooiwagens, waarbij de medewerkers onderling één of meerdere diensten kunnen wisselen. Dit is alleen van toepassing bij extreme weersomstandigheden.

Bij het langdurig actief zijn van de reguliere strooi ploeg, wordt door de gemeentelijke gladheidscoördinator besloten of het nodig is een andere ploeg in te schakelen. Dit om de reguliere ploeg de tijd te geven de rustpauzes in acht te nemen.

6.9.4 Arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden

De kaders voor de arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden zijn beschreven in paragraaf 5.3.

6.9.5 Veiligheid

De veiligheidsaspecten bij gladheidsbestrijding hebben betrekking op het gebruik van materiaal en materieel nodig voor de uitvoering. De gemeentelijke gladheidscoördinator draagt de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de medewerkers tijdens de uitvoering.

De belangrijkste risicofactoren hebben betrekking op:

- Het omgaan met dooimiddelen;
- Het bedienen van en werken met gladheidsbestrijding materieel;
- Onveilige situaties tijdens het strooien (gladheid tijdens strooien en woon-werkverkeer).

7 Overige aandachtspunten

7.1 Weggedrag

Ondanks gladheidsbestrijding volgens het beleidsplan gladheidsbestrijding, blijft het altijd mogelijk dat de openbare weg glad is, met het risico op glijpartijen en eventueel immateriële en materiële schade tot gevolg.

Daarom wordt aan weggebruikers het dringende advies gegeven om de weersverwachting van de media en andere informatievoorzieningen nauwlettend te volgen en zeker in gevallen van waarschu-

wingen voor gladheid de nodige voorzichtigheid te betrachten bij het gebruik van de openbare weg. Dit geldt in het bijzonder voor de avond- en nachtelijke uren, evenals de ochtendspits.

Daarnaast moeten weggebruikers er alert op zijn dat niet alle openbare wegen bij geconstateerde gladheid direct worden gestrooid. Het kan voorkomen dat wegen of weggedeelten niet worden gestrooid, omdat deze niet bereikbaar zijn voor de strooiwagens.

7.2 Risicovolle locaties

Van een aantal wegen/weggedeelten is bekend dat daar als eerste gladheid optreedt:

- Ameide: Oudendijk en dijkopgang J.W. van Puttestraat
- Ameide: Broekseweg ter hoogte van de kruising met de Reigersdreef
- Everdingen: Dijkopgang Graaf Huibertlaan; Tienhovenseweg
- Hagestein: Breede Sticht
- Hei- en Boeicop: Zwaanskuikenbrug, Hei- en Boeicopseweg
- Lexmond: Dijkopgang Dorpsstraat / Kom Lekdijk
- Meerkerk: Kruising Viaduct Blommendaal – Parallelweg
- Meerkerk: Fietstunnel onder A27 einde Prinses Marijkeweg
- Vianen: Hoefslag, Kanaalweg en Polderweg;
- Zijderveld: Kerkweg
- Leerbroek: Middelkoop
- Leerdam: Diefdijk en Lingedijk (auto's op de dijk geparkeerd!)
- Kedichem: Lingedijk (auto's op de dijk geparkeerd!)
- Buitengebied: Dijken en dijkopgangen (Waterschap Rivierenland), Merwedekade en Kanaaldijk

In het algemeen kan worden gesteld dat gebakken stenen sneller glad worden dan bijvoorbeeld betonstraatstenen en asfalt.

7.3 Fietspaden

Bij fietspaden dienen weggebruikers er rekening mee te houden dat het strooizout moet worden "ingereden". Hiervoor is druk nodig die een autoband wel geeft en een fietsband nauwelijks. Hierdoor duurt het langer voordat effect optreedt op gestrooide fietspaden.

7.4 Voetpaden

Voetpaden worden bij optredende gladheid niet gestrooid. Dit heeft als gevolg dat veel voetpaden bij aanhoudende vorst gedurende lange(re) tijd glad kunnen zijn. Waar mogelijk, kunnen voetgangers uitwijken naar het fietspad of de rijbaan.

7.5 Extra uitgifte strooizout

Gemeente Vijfheerenlanden plaatst zoutbakken op een beperkt aantal essentiële locaties die geen onderdeel uitmaken van de strooiroutes. De locaties van de zoutbakken staan vermeld in bijlage 2.

De gemeente Vijfheerenlanden is terughoudend met het plaatsen van zoutbakken omdat het strooien van zout minder goed is voor het milieu. Uiteraard mag de toegankelijkheid niet in het geding komen. Mocht blijken dat een uitbreiding van zoutbakken gewenst is dan moet voldaan worden aan de onderstaande voorwaarden.

- Er dient een beheerder van de zoutbak aangesteld te worden (sleutelbeheerder);
- de publieke locatie is een belangrijke route voor voetgangers (winkelcentra, gezondheidscentra e.d.);
- of het betreft een helling.

- Indien binnen een straal van 500 meter zich al een zoutbak bevindt dan zal er geen extra zoutbak geplaatst worden.

7.6 Aansprakelijkheid

Via dit vastgestelde beleidsplan gladheidsbestrijding (2022 t/m 2026) en de bekendmaking hiervan, kan iedereen kennismaken van het gemeentelijk beleid inzake de gladheidsbestrijding in de openbare ruimte.

Een weggebruiker, die schade ondervindt als gevolg van gladheid, kan de gemeente niet aansprakelijk stellen wanneer de gladheidsbestrijding is uitgevoerd in overeenstemming met dit beleidsplan.

In geval van schade zal de benadeelde moeten aantonen, dat de gladheidsbestrijding niet in overeenstemming met het beleidsplan is uitgevoerd, wil hij/zij in aanmerking kunnen komen voor een gemeentelijke vergoeding van de geleden schade.

De bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek, met betrekking tot onrechtmatig handelen en aansprakelijkheid, zijn van toepassing.

8 Financiën

In onderstaand overzicht zijn de jaarlijkse kosten van de gladheidsbestrijding opgenomen voor de planperiode 2023 t/m 2026. De begroting voor de komende jaren komt overeen met de bestaande begroting voor gladheidsbestrijding. Het beleidsplan is hiermee budgetneutraal.

8.1 Totale kosten gladheidsbestrijding

In de onderstaande tabel staan de totale jaarlijkse kosten vermeld voor de gladheidsbestrijding van de wegen binnen en buiten de bebouwde kom. De kosten bestaan uit de kosten van de strooibeurten, de kosten voor de aankoop van zout en de kosten voor het onderhoud aan de voertuigen.

	2023	2024	2025	2026
Jaarlijkse kosten gladheidsbestrijding	297.549	350.231	361.921	361.536

Tabel 5- Jaarlijkse kosten gladheidsbestrijding 2022 t/m 2026 (bedragen in euro; exclusief btw)

8.2 Vergoeding gladheidsbestrijding buiten de bebouwde kom

Voor het strooien van de wegen buiten de bebouwde kom wordt jaarlijks een vergoeding ontvangen van Waterschap Rivierenland. Op dit moment is de vergoeding € 134.011 exclusief btw per jaar.

Momenteel vinden gesprekken plaats met Waterschap Rivierenland om tot een nieuwe financiële regeling te komen. Vanwege de gestegen brandstofprijzen, zoutprijzen en materiaalprijzen dient de huidige financiële regeling herzien te worden. Uitgangspunt is hierbij dat het strooien van de wegen buiten de bebouwde kom, kostenneutraal verloopt.

9 Communicatie

Voor zowel betrokkenen binnen de organisatie, inwoners en weggebruikers is het van belang dat informatie over de gladheidsbestrijding tijdig en efficiënt wordt overgebracht.

9.1 Extern

9.1.1 Inwoners/bedrijven

Inwoners en bedrijven binnen het beheersgebied moeten worden geïnformeerd over de wijze waarop de gladheid wordt bestreden. De informatie die minimaal verstrekt moet worden, is:

- De strooiroute en de prioriteitsvolgorde;
 - o De strooiroutes en prioriteitsvolgorde staan vermeld op de website van de gemeente Vijfheerenlanden
- Algemene informatie die van belang is voor de inwoner;
 - o Op de website van de gemeente Vijfheerenlanden (www.vijfheerenlanden.nl) staat de noodzakelijke informatie over de gladheidsbestrijding

- De mogelijkheid om vragen te stellen of klachten in te dienen. Vragen en of klachten kunnen kenbaar gemaakt worden via:
 - o Een melding openbare ruimte op de website van de gemeente Vijfheerenlanden
 - o Het algemene telefoonnummer van de gemeente Vijfheerenlanden (088 – 599 7000)

Daarnaast wordt jaarlijks voor aanvang van de winter een artikel geplaatst in Het Kontakt en ook op de gemeentepagina. Is gladheidsbestrijding actueel dan zetten we social media kanalen in. Zo wordt doorlopend en incidenteel informatie gegeven ten aanzien van de gladheidsbestrijding.

9.1.2 Andere wegbeheerders/hulpdiensten/overige instanties

Het is belangrijk om het beleid ten aanzien van de gladheidsbestrijding af te stemmen op en te delen met de andere wegbeheerders in en rondom gemeente Vijfheerenlanden, de hulpdiensten en overige betrokken instanties.

Het beleidsplan gladheidsbestrijding wordt daarom verzonden aan:

- Rijkswaterstaat;
- Provincie Utrecht;
- Waterschap Rivierenland;
- Buurgemeenten;
- De meldkamer van politie;
- Brandweerposten;
- Ambulancediensten;
- Busmaatschappijen;
- Gehandicaptenplatform Vijfheerenlanden.

10 Evaluatie en ontwikkelingen

10.1 Evaluatie

De laatste stap in het cyclische proces is de evaluatie van het beleid en de uitvoering. De evaluatie vindt doorgaans aan het eind van het strooiseizoen plaats. Het initiatief hiertoe wordt genomen door de coördinatoren van de wijkteams uitvoering.

Aspecten die centraal staan, zijn:

- Organisatie;
- Arbeidsomstandigheden;
- Veiligheid;
- Materieel;
- Materiaal;
- Klachten (en schadeclaims);
- Financiën;
- Communicatie.

Hiernaast vindt ook een afzonderlijk overleg met de medewerkers van de gladheidsbestrijding plaats. Hierin wordt altijd gezocht naar verbeterpunten.

10.2 Ontwikkelingen en innovatie

Het verkeersnet binnen een gemeente is voortdurend aan wijzigingen onderhevig. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van areaaluitbreiding of wijzigingen in de wegategorisering van areaalonderdelen. Daarom moet telkens kritisch gekeken worden of het materieel en materiaal up-to-date zijn om te voldoen aan het beleid.

Verder is het gewenst ontwikkelingen en innovaties op het gebied van gladheidsbestrijding op de voet te volgen en waar mogelijk aanpassingen door te voeren die een positiever effect hebben onder meer arbeidsomstandigheden, financiën en milieu.

Externe Bijlages

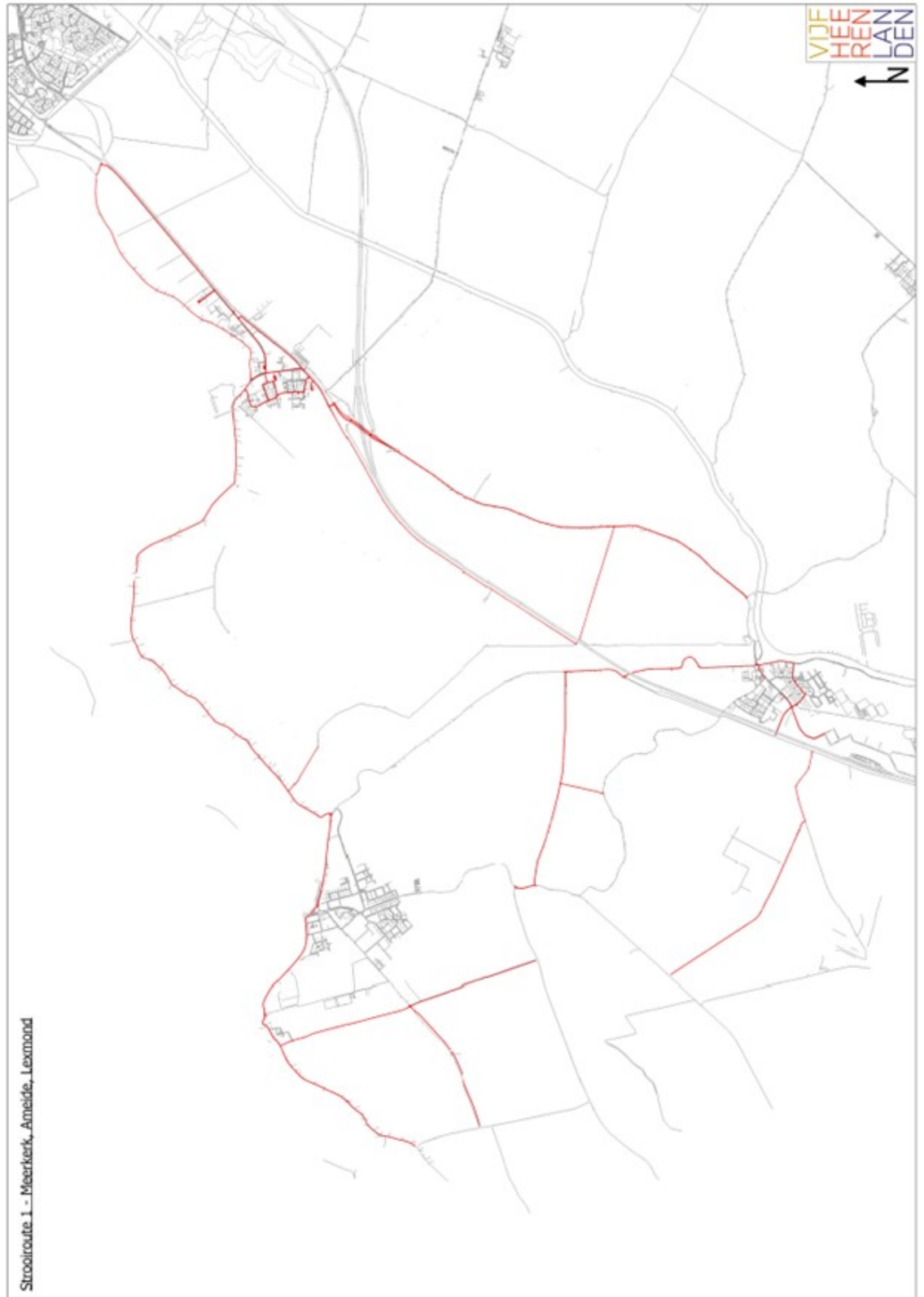
Bijlage 1 Strooiroutes

Bijlage 2 Zoutbak locaties

Bijlage 1 Strooiroutes

Strooiroute 1 Meerkerk, Ameide, Lexmond

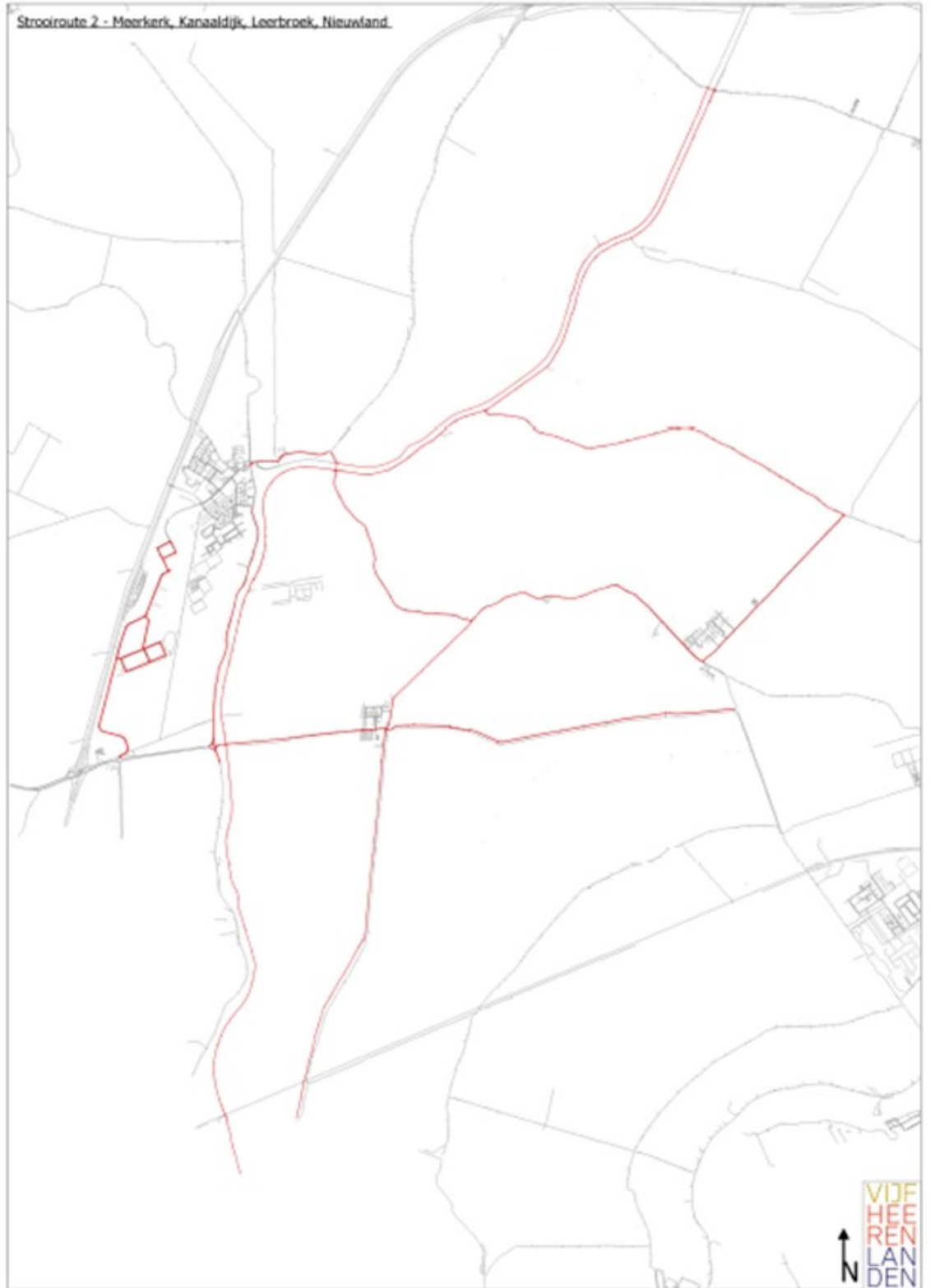
- Kerkstraat
- Zouwendijk tot Bordenweg
- Bordenweg 1^e deel
- Schenkelweg
- Bordenweg 2^e deel
- Aaksterveldsesteeg
- Lagewaard
- Lekdijk tot Langesteinseweg
- De Langesteinseweg
- Tiendweg 1ste gedeelte
- Via Lagewaard naar lekdijk richting Lexmond
- Boezemweg
- Bij aannemersbedrijf van Wiggen naar beneden Kolfbaan
- Oude Rijksweg langs van Wiggen (buitenbaan)
- Industrierweg
- Kortenhoevenseweg, inclusief plein dorps hart (weekmarkt locatie)
- Laak, inclusief parkeerterrein bij supermarkt
- Zuidernes
- Wethouder J de Jongstraat
- Gregoriuslaan
- Berkenlaan
- Pad van Alting
- Lijsterbeslaan
- Dorpsstraat Via Kortenhoevenseweg
- Nieuwe Rijksweg (langs Frans de Bruin) / Driemolensweg
- Brandweer
- Onder A27 door tot ANWB daar keren en weer tot de rotonde.
- Lakerveld
- Driemolensweg
- Veldweg
- Tolstraat
- Meerkern
- Blommendaal rechts over het viaduct (dit mee strooien)
- Noordseweg
- Twaalfhoevenseweg
- Einde strooiroute.

Strooiroute 2 Meerkerk, Kanaaldijk, Leerbroek, Nieuwland

- Vanaf het gemeenteterrein beginnen met strooien
- 1° kruising rechts Blommendaal in en langs sporthal De Linde omhoog
- Gorinchemsestraat

-
- Via Fietspad kanaaldijk vanaf Meerkerksebrug (niet strooien)
 - Kanaaldijk vanaf het gemaal tot Zwaanskuikenbrug strooien.
 - Zwaanskuikenbrug tot Middelkoop
 - Middelkoop
 - Kerkweg
 - Leerbroekseweg
 - Weverwijk.
 - Kanaaldijk tot Middelkoop
 - Draaien
 - Vanaf Meerkerksebrug ook oprit park Merwede tot Klinkert
 - Smalzijde
 - Dorpsplein
 - Nieuwe Geer
 - Lange schenkel
 - Zijlkade
 - Bazeldijk tot de Linde
 - Einde strooiroute

Strooiroute 3 Meerkerk kern, industrieterrein, Broekseweg , kern Ameide, kern Nieuwland, kern Leerbroek

- Industrieterrein: Ambachtsweg, Houtstraat, Steenstraat
- Handelsweg
- Duurzaamheidsring
- Energieweg vervolgens oversteken naar Parallelweg

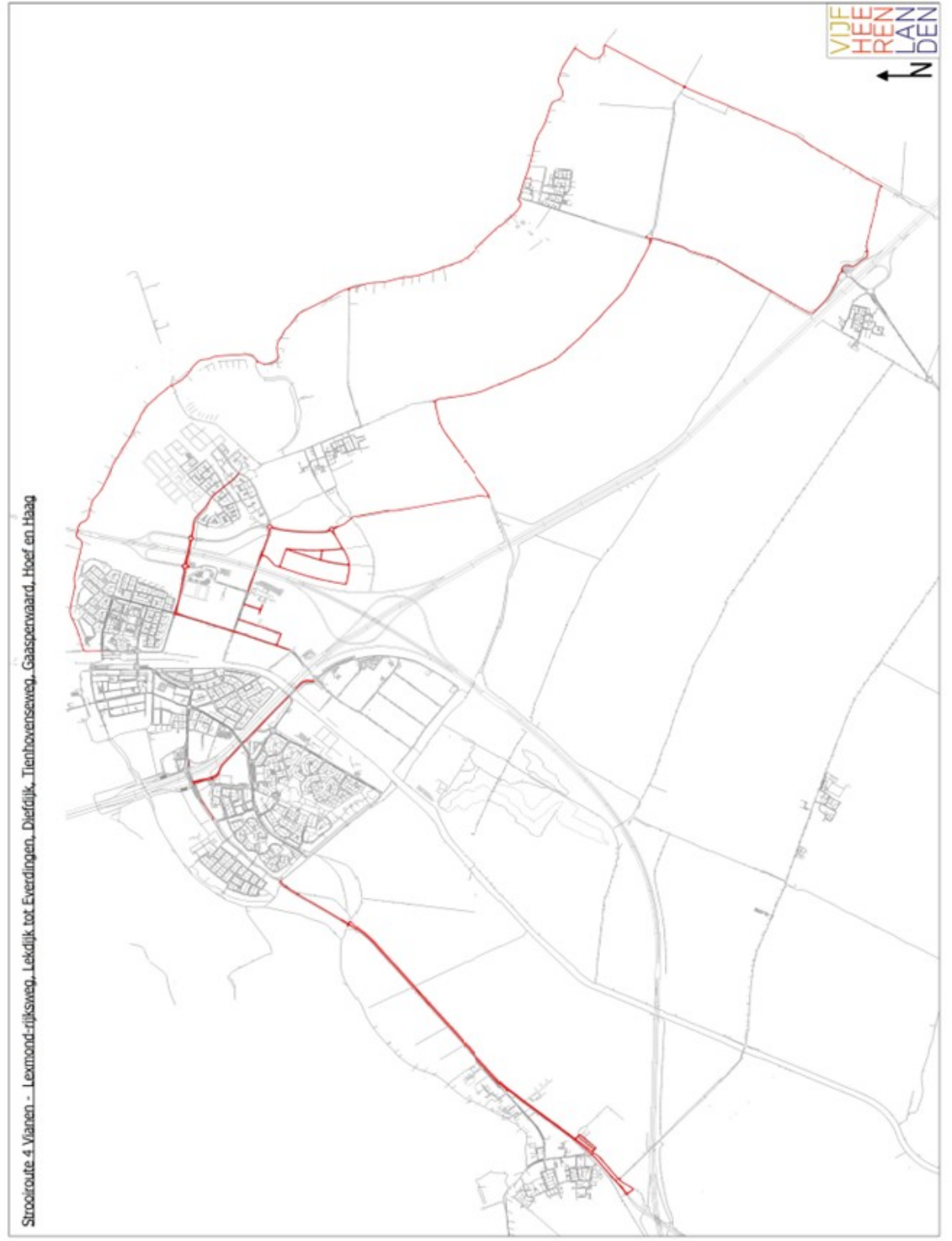
- Parallelweg
- Parallelweg tot Zouwendijk en weer terug
- Met de hand tunneltje strooien
- Broekseweg vanaf Meerkerk
- Paramasiebaan, inclusief parkeerplaats winkelcentrum
- Hogewaard t/m Tiendweg 1° kruising. (bij volkstuinen)
- De Griend 1ste gedeelte
- De Zodeslagen Brandweer
- De Griend 2de gedeelte
- Meidoornlaan
- Aaksterveld
- Industrierweg
- Prinsengracht heen en terug
- Benedendamsestraat
- Oude Dijk
- Molenstraat
- J.W. van Puttenstraat via de Molenstraat inclusief parkeerplaats de Hoven
- Liesveldweg, inclusief parkeerplaats dorps huis 't Spant
- Doelakkerweg
- Hazelaarlaan
- Marijkeweg Ameide + fietspad
- Zouwendijk vanaf de dijk bij Sluis tot de Bordenweg (helling meenemen)
- Bastiaansweg
- Over de Weide via andere brug
- Stuk Lindestraat
- Parkeerplaats De Linde
- Blommendaal langs de school
- Gemeentehuis Meerkerk parkeerplaats voor en achter
- Burgemeester Sloblaan vanaf Blommendaal to Meerkern
- Kerkplein
- Ankerstraat
- 't Laantje
- Marijkeweg
- Met de hand tunneltje strooien.
- Irenestraat
- Slingelandstraat
- Kleine kanaaldijk vanaf voormalig postkantoor tot de Meerkerksebrug
- Torenstraat
- Zalingstraat, inclusief parkeerplaats dorps huis Brandpunt
- Verduinstraat tot Torenstraat
- Kwakernaak
- Nieuwland parkeerterrein bij de kerk (weekmarkt locatie)
- Kerkstraat
- Poldermanstraat – Burgemeester Berendstraat
- Fietspad Zijlkade
- Achterkade tot AC
- Burggraaf, inclusief terrein brandweer
- Einde strooiroute.

Strooiroute 4 Vianen, Lexmond-rijksweg, Lekdijk tot Everdingen, Diefdijk, Tienhovenseweg, Gaasperwaard, Hoef en Haag

- Parallelweg
- Lexmondsestraatweg
- Nieuwe Rijksweg
- Sporthal Het Bosch

-
- Busbaan Bernhardstraat
 - Lekdijk
 - Diefdijk
 - Kerkweg
 - Graaf Huibertlaan
 - Tienhovenseweg
 - Breede Sticht
 - Hoefslag
 - Dijkleger
 - Tiendweg
 - Tuinschouw
 - Spadesteek
 - Hagenweg vanaf verkeerslichten
 - Stuartweg
 - Korte Dreef
 - Industrieweg
 - Bouwweg Hoef en Haag
 - Einde strooiroute

Strooiroete 5 Vianen, Industrierrein Biezen, De Hagen, Hagestein, Everdingen, Zijderveld

- Sportlaan
- Lage Biezenweg tot de Limiet
- Stuartweg
- Hagenweg
- Jan Blankenweg
- Doodlopende stukje Havenweg
- Parkeerplaats Batenstein
- Brugstraat

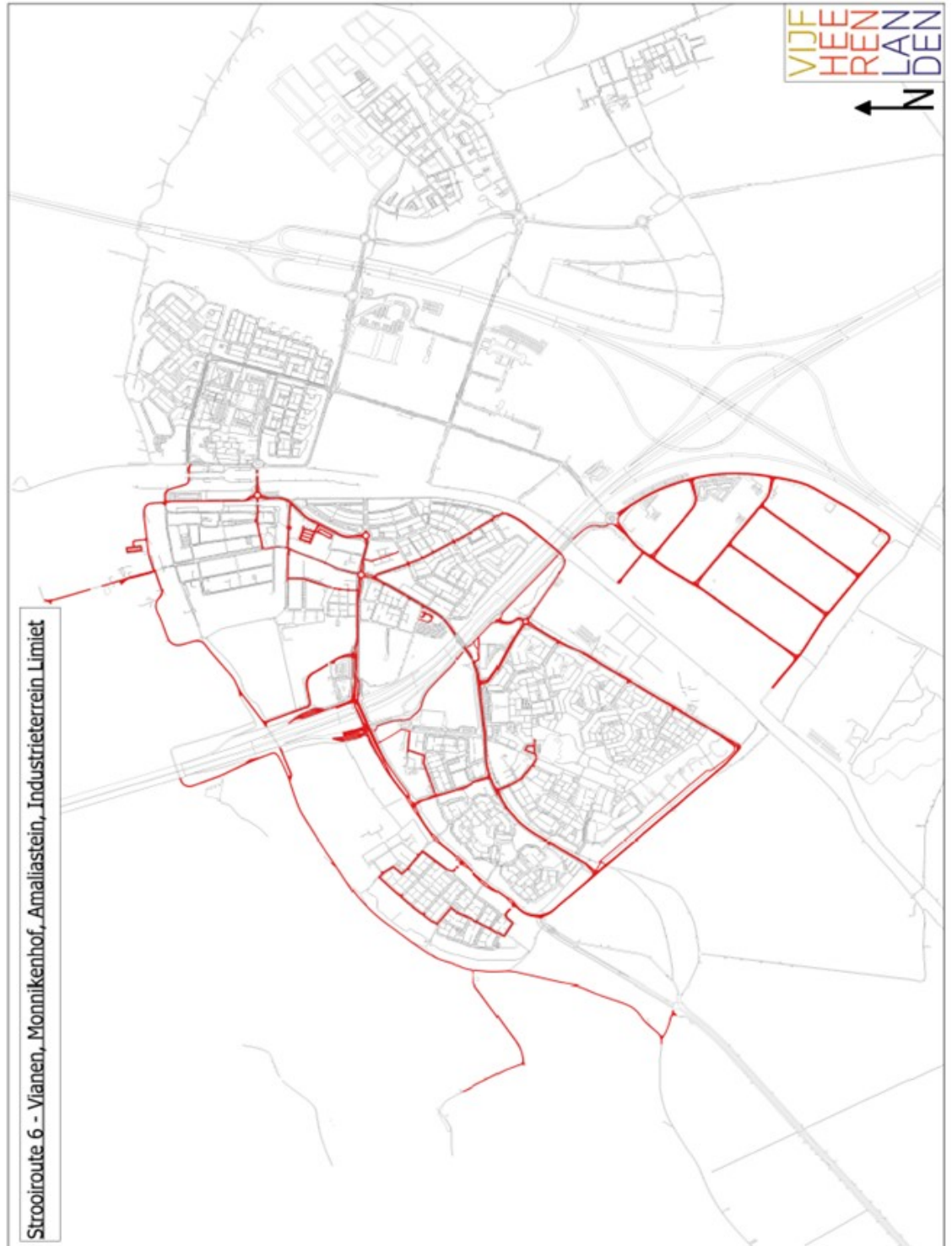
- van Duvenvoordestraat
- Hoekenstraat
- vervolg Duvenvoordestraat
- (verkeerslichten draaien) Formido fietspad fietspad Berchmanweg
- fietspad Hoefslag
- Biezenweg (ook doodlopende weg naar A27) Dorpsstraat
- voor terrein brandweer
- Reijersteinseweg
- Hoevenweg
- Vogelenzangseweg
- Neijensteinseweg
- Achterweg tot en met Engweg, Lange Dreef, Hoefslag (rijrichting)
- Breede sticht (rijrichting)
- Autenasekade (rijrichting)
- fietspad Lange Meent
- Korte Meent, rijbaan Lange Meent (ook tot nieuwe bungalow)
- Graaf Huibertlaan (rijweg richting Everdingen)
- Roadblock achteruitsteken
- Graaf Huibertlaan - fietspad
- Bolgerijsekade
- Kerkweg,
- Dorpsweg,
- Zijderveldselaan,
- Achterkade tot en met Polderweg, Placotiweg,
- Lange Dreef
- Witboom
- Tuinmanweg
- Hoevesteinselint
- Hagesteinsestraat
- Berchmanweg
- Einde strooiroute

Strooiroute 6 Vianen, Monnikenhof, Amaliastein, Industrierrein Limiet

- Westelijke Parallelweg(fietspad); Zevenboompjes
- Uithoflaan
- Rietkamp
- De Looch
- Langeweg
- Lange Waaijsteeg
- Bentzberg

- Amaliastein
- Bernhardstraat
- Don Velascodreef
- Aimée Bonnastraat
- Julianabrug (draaien rotonde notarissen) busstation A2
- Bentzberg
- Het Slyk
- Helsdingse Achterweg
- Hoeufftlaan
- Sparrendreef (alleen rondje Monuta)
- Clarissenhof (alleen rijrichting) Hogelandseweg
- Zederikstraat
- Zwanengat
- Buitenlandpoort (richting Lijnbaan)
- Lijnbaan
- Voorterrein brandweer
- Winkelcentrum Lijnbaan
- De Bol
- Prinses Julianastraat
- Voorstraat
- Korte Kerkstraat
- Kanaalweg
- Brugdijk
- Zomerdijk
- Buitenstad
- Ringdijk
- afrit P plaats dijk
- Middelwaard
- Kolfbaanweg,
- Lexmondsestraatweg
- Eendrachtsweg
- De Limiet
- Edisonweg
- Marconiweg
- Lorentzweg
- Kamerling Onnesweg
- Mijlweg
- Laanakkerweg
- Einde strooiroute

Strooiroute 7 Vianen, Kanaaldijk, Hei- en Boeicop, Polder Bolgerijen

- Sportlaan
- Stuartweg
- Mijlweg
- Merwedekade
- Heicoperweg
- Lakerveld
- Kraaijendaal
- Fietspad nabij Kraaijendaal onder snelweg fietspad langs Heicoperweg tot Blauwebijl, omdraaien

-
- P-plaats sporthal Copper
 - Pleinstraat (school)
 - Akkerstraat
 - Van Zuilenstraat (terrein weekmarkt)
 - Huibertweg, beide kanten tot einde doodlopende weg
 - Nieuwe Weg
 - Ceelenweg
 - Achterkade (ook ventweg laatste huis links, Achterkade)
 - Kruisweg
 - Bolgerijsekade tot loopbrug
 - Bloemendaalseweg
 - Panoven
 - Clarissenhof (alleen rijrichting),
 - Autenasekade tot Breede Sticht (ook bij Planken naar beneden en kippenschuur)
 - Kostverlorenweg
 - Bolgerijsekade
 - Polderweg tot Autenasekade
 - Einde strooiroute

Strooiroute 8 Vianen, fietspaden en binnenstad met kleine tractor

- Stuartweg (richting Miele)
- Lange Dreef.
- Hoefslag onder viaduct door tot aan de rotonde andere kant terug.
- Stuartweg (alleen linker kant)
- Hagenweg (tot praxis)
- van Duvenvoordestraat
- Fietspad tussen de flats.

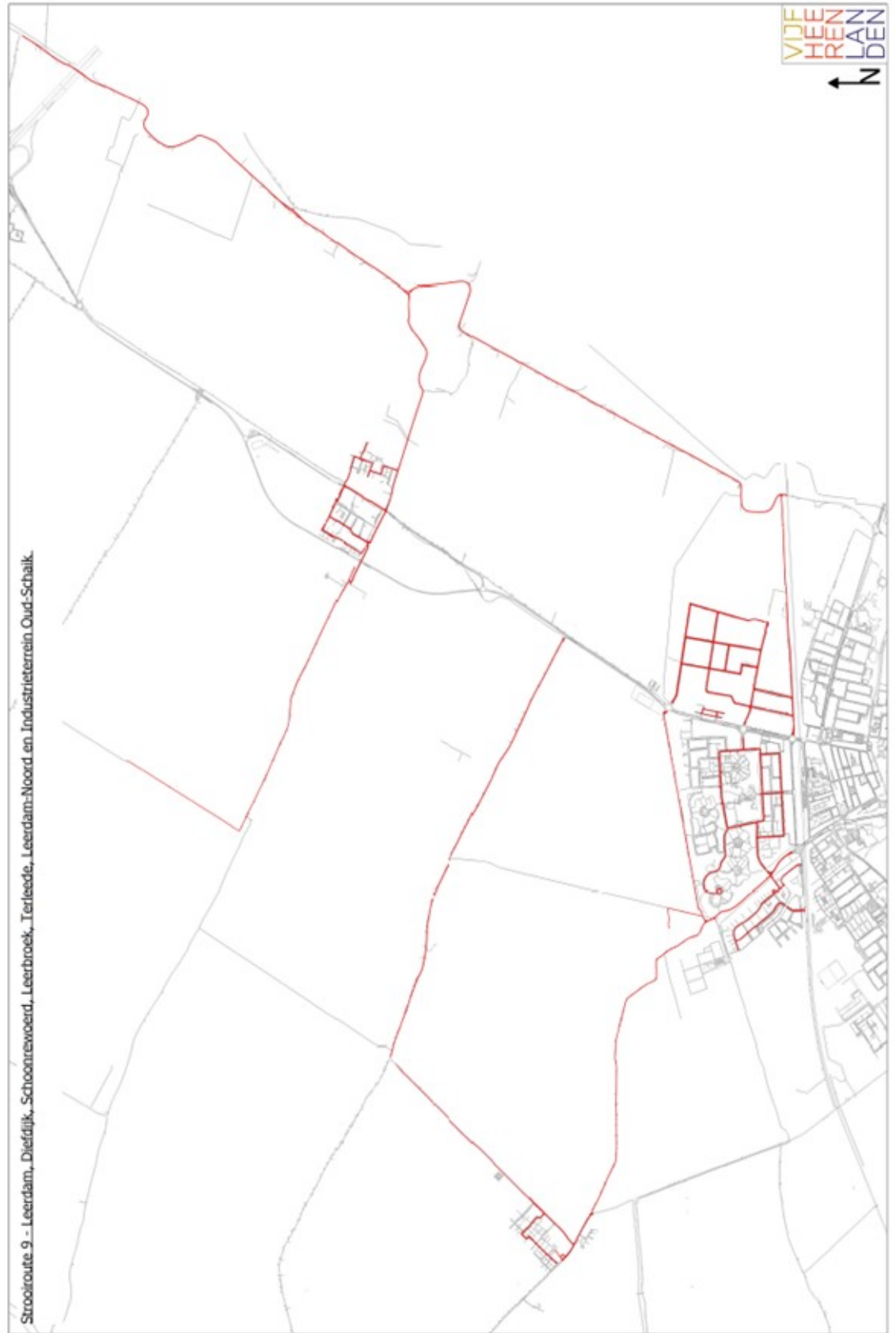
- Ronde voor de ophaalbrug.
- Ronde na de brug (ronde van Huiting)
- Aimée Bonnastraat, (fiets pad voor de brandweerkazerne) naar rotonde olifant, andere kant terug.
- Kanaalweg, via Stammerhoefstraat
- Prins Bernhardstraat. (Ronde Fontijn)
- Hoeufftlaan, (Langs de begraafplaats)
- Andere kant terug
- Helsdingse Achterweg
- Prinses Julianastraat
- **CENTRUM**
- Voorstraat (onder de kleine klok door tot aan dijk)
- Achterstraat
- Badhuisstraat
- Brederodestraat
- Hofplein (onder poort door tot aan de dijk)
- Kerkstraat
- Klooster
- Kortendijk
- Langendijk
- Molenstraat
- Schoolstraat
- Valkenstraat
- Varkensmarkt
- Voorstraat
- Walsland
- Weesdijk
- **Einde CENTRUM**
- Via Julianastraat weer naar rotonde Fontijn.
- Bernhardstraat
- Fietspad naast van de valk tot eind busstation
- Oversteek andere kant Bernhardstraat.
- Fietspad Benz Berg
- Fietspad Grondmolen
- Fietspad basketbal veld
- 2x Fietspad Amaliastijn richting dijk 2 op en af ritten
- Korte Waaijsteeg.
- Lange Waaijsteeg.
- Panhoven (achter woonwagen langs richting kanaal.
- Groenekade
- Monnikendreef achter zwembad langs.
- Slijk terug (langs het oosterlicht college)
- Einde stroiroute

Strooiroete 9 Leerdam, Diefdijk, Schoonrewoerd, Leerbroek, Ter Leede, Leerdam-Noord en industrie-terrein Oud-Schaik

- Industrierweg
- Diefdijk (Schoonrewoerdse), incl. op- en afritjes Sonsbrug en Stokvisweg)
- Diefdijk tot Kerkweg (Kerkweg strooier uit)

- Kortgerecht
- Parkeerterrein voor brandweerkazerne
- Terrein kaasfabriek
- Dorpsstraat (binnen komborden)
- Steenovenweg
- Koningin Julianastraat
- Amaliastraat
- Overheicop
- Noorderwoerd (ook doodlopende gedeelte naar gezondheidscentrum Kerkeland Masada)
- De Bongerd
- Linksaf Kerkweg, toto aan Diefdijk, omkeren.
- Hoogeind
- Kerkweg Leerbroek
- Hof van Leerbroek
- Raadhuisstraat en Raadhuisplein
- Recht van Terleede
- Loosdorp
- Glasblazerstraat
- Copierlaan
- Palissade
- Gerbrandyiaan
- Ooievaarslaan
- Eksterlaan
- Drossaardslaan
- Frans L. Blomlaan, rotonde Bogerd
- Eiland
- Roekstraat
- Sperwerstraat
- Molenlaan
- Handelstraat
- Constructiestraat
- Techniekweg
- Gildenstraat
- Ambachtstraat
- Montagestraat
- Nijverheidstraat
- Energieweg
- Fokkerstraat
- Plesmanstraat
- Novyborstraat
- Einde strooiroute

Strooiroute 10 Leerdam, Lingedijk, Kedichem, Leerdam-Oost, Leerdam binnenstad

- Lingedijk (van Lingebrug tot aan Hooglandse Tiendweg)

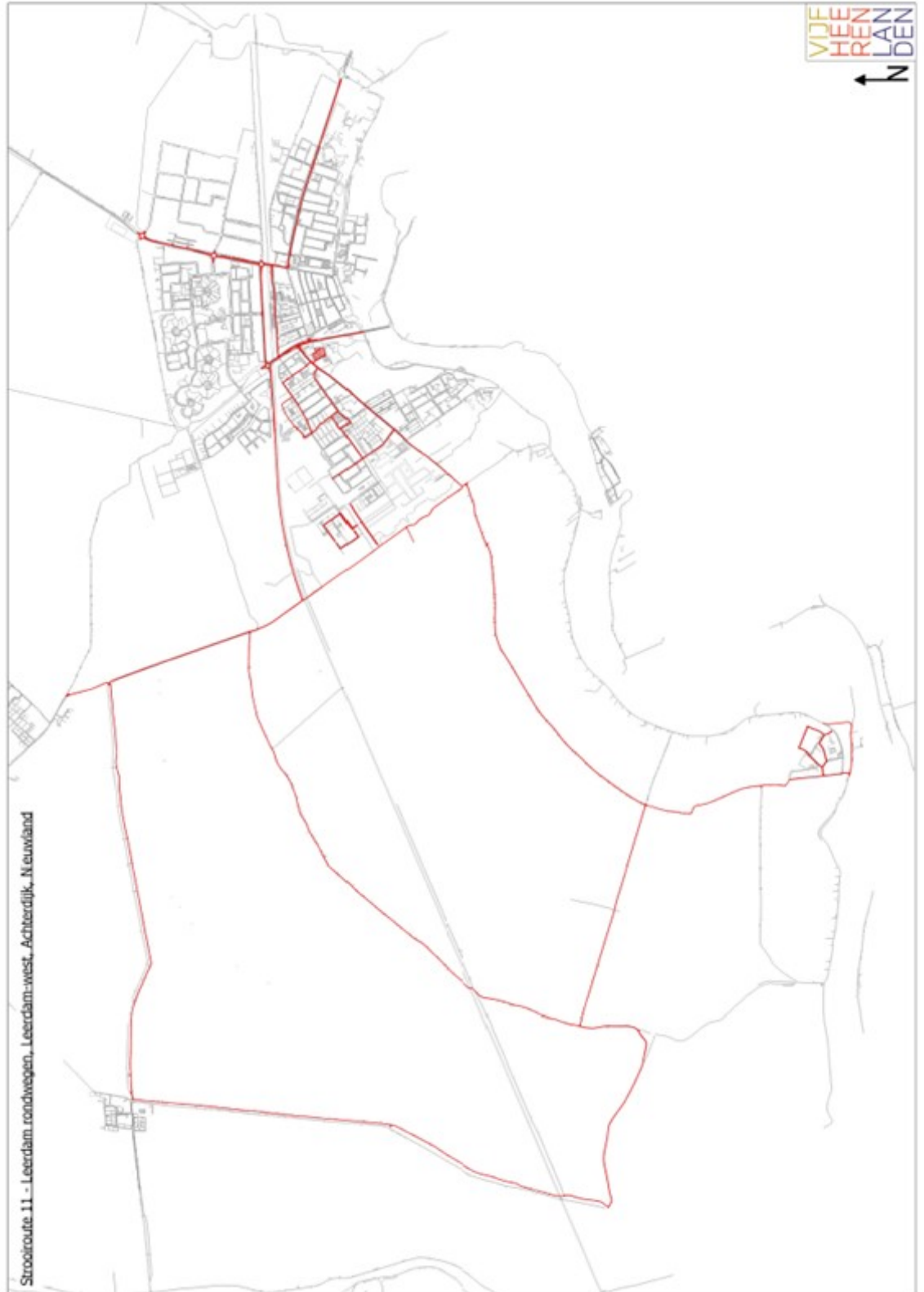
- Terrein glasfabriek
- Nieuweweg tot kruising Tiendweg
- Oudendijk tot aan Tiendweg (incl. Klein Oosterwijk)
- Kedichem: op- en afritten Kerkweg en Zwaansweg
- Glashof
- Lingestoep
- Asterstraat
- Laantje van Van Iperen
- Terug werf en bijladen
- P-terrein stadskantoor
- Reilinghplein
- Meent
- Westwal
- Noordwal
- Bergstraat
- Nieuwstraat
- Markthof
- Schavet
- Oranjeplein
- Kerkstraat
- Huisgracht
- Hoogstraat
- Markt
- Fonteinstraat
- Hoogenhoek
- Vlietskant
- Dr. C. Voogdplein
- Watertorenlaan
- Oud Schaik
- Gedeelte Burgemeester Meestraat (vanaf Emmalaan tot aan kruising Generaal Pironstraat)
- Parkeerterrein bij brandweerkazerne
- Gedeelte Prinses Marijkestraat (vanaf Emmalaan tot aan kruising Oranjehof)
- Oranjehof
- Kruiswerf
- Diefdijk ten zuiden van de rotonde Emmalaan
- Horndijk
- Op- en afrit bij Wilna
- Op- en afrit bij Skönvik
- Archangel
- Oranje Nassaulaan
- Einde strooiroute

Strooiroute 11 Leerdam rondwegen, Leerdam-West, Achterdijk , Nieuwland

- Schaikseweg (vanaf rotonde Loosdorp tot aan rotonde Parallelweg)
- Spoorstraat
- Koningin Emmalaan
- Parallelweg
- Zuidhollandweg tot aan Lingebrug
- Meentplein
- Broekgraaf, nieuwe wijk 2 bruggen en Pijpenklopperstraat
- Tiendweg (van Koenderseweg tot aan Zwaansweg)

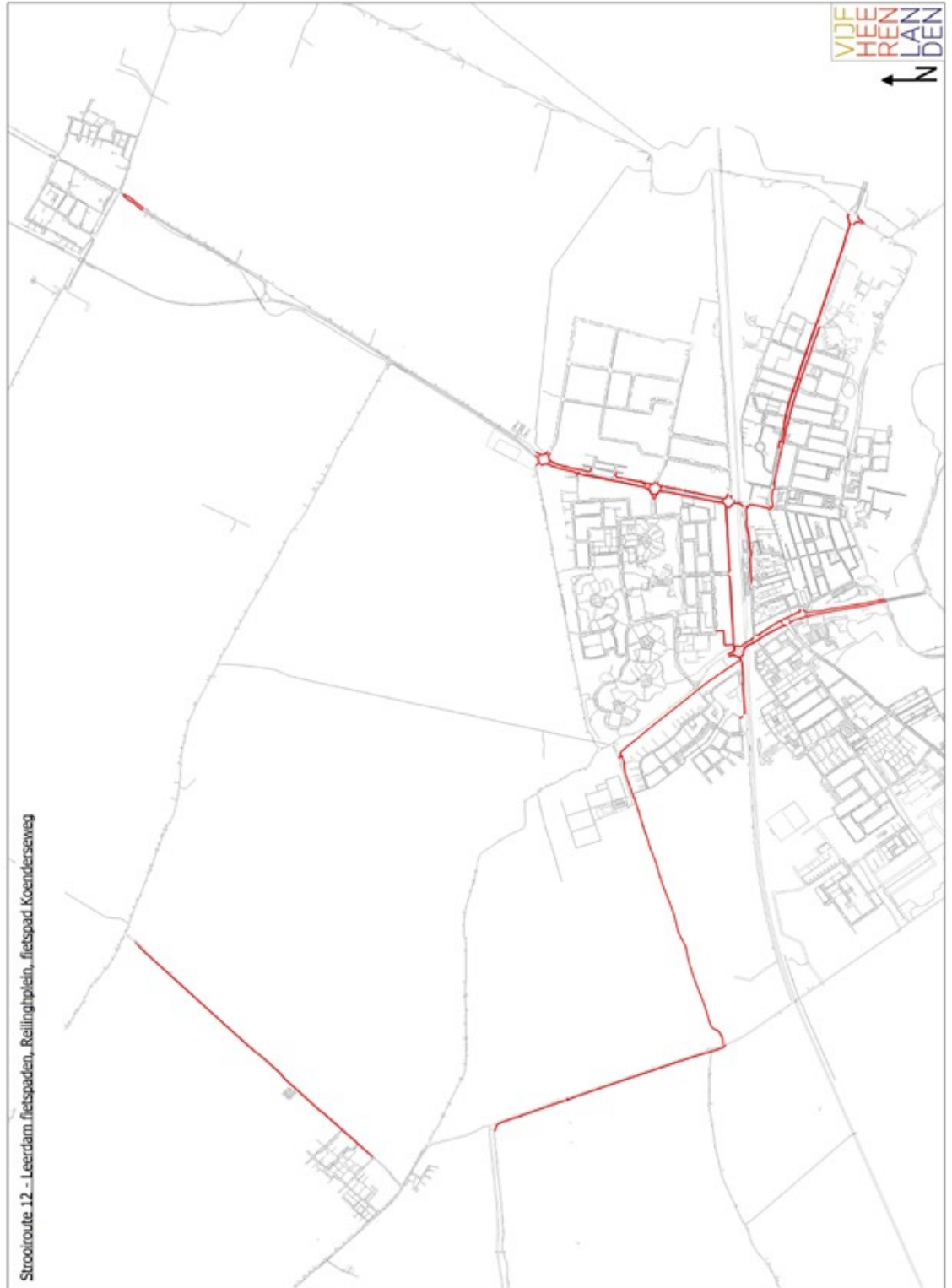
-
- Nieuwe weg (van kruispunt naar Achterdijk)
 - Zwaansweg
 - Kerkstraat Kedichem
 - Michiel van Loonstraat
 - Vijfmolens
 - Overslag
 - Koningin Wilhelminalaan
 - Terug uit Kedichem naar Leerdam
 - Tiendweg (vanaf Recht van Ter Leede tot aan Koenderseweg)
 - Populierstraat
 - Esdoornstraat
 - Europaplein
 - Marnix van Sint Aldegondestraat
 - Joost de Jongestraat
 - Quirinus de Palmelaan
 - Burgemeester Tukkerstraat (tot Emmahuis)
 - P.M. van Gentstraat
 - de Stigterstraat
 - Gedeelte Patrimoniumstraat
 - Jeekelstraat
 - P-terrein Voorwaartsveld
 - Parallelweg
 - Koenderseweg
 - Korte Schenkel
 - Oude Geer
 - Smalzijde
 - Achterdijk
 - Einde strooiroute

Strooiroute 12 Leerdam fietspaden, Reilinghplein , fietspad Koenderseweg

- Fietspaden begin Schoonrewoerd (bij wegversmalling begin dorp)
- Fietspad ten noorden van de Parallelweg
- Fietspad ten westen van Recht van Ter Leede/Zuidhollandweg (tot aan Lingebrug)
- Fietspad ten oosten van Recht van Ter Leede/Zuidhollandweg

-
- Fietspad ten westen van de Spoorstraat
 - Fietspad Stationsweg
 - Fietspad ten zuiden van de Koningin Emmalaan (tot aan Lingepoli)
 - Fietspad ten noorden van de Koningin Emmalaan (vanaf rotonde Diefdijk tot aan de Spoorstraat)
 - Fietspad ten oosten van de Schaikseweg (van rotonde Loosdorp tot rotonde Parallelweg)
 - Fietspad ten westen van de Schaikseweg (van rotonde Parallelweg tot rotonde Loosdorp)
 - Fietspad ten noorden van de Parallelweg (van rotonde Recht van Ter Leede tot aan de Donjon)
 - Mussenpad
 - Schapendijkje
 - Bruinixdeelse Kade
 - Fietspad Koenderseweg (van spoor tot Nieuwe Geer)
 - Fietspad Kerkweg Leerbroek (van Dorpsweg naar Middelkoop)
 - Einde strooiroute

Bijlage 2 Zoutbak locaties

AMEDE

1	Brede School Doelakkerweg
2	J.W. van Puttestraat
3	Vaarsloot (helling)

KEDICHEM

4	Stoep Kerkstraat
5	Meestervermeulen School
6	Stoof Dorpshuis
7	Bejaardenwoningen Overslag
8	Onderweg Kedichem

LEERDAM CENTRUM

9	Parkeergarage Vogelzangstraat
---	-------------------------------

LEERDAM OOST

10	Prins Clausstraat (helling)
11	Schalijstraat (helling)
12	Grasveldje Horndijkstraat

LEERDAM WEST

13	Burg. Voorwaartsveld
14	Kippenbrug

LEXMOND

15	Brede School Gregoriuslaan
16	Boezemkade (helling)
17	Rozemarijnsteeg (helling)

MEERKERK

18	Wagenmakerij (helling)
19	De Bakkerij (helling)
20	Oude Schoolplein (helling)
21	Prinses Marijkeweg fietstunnel
22	Patrijs

OOSTERWIJK

23	Stoep Klein Oostervijk
24	Kerkelaantje (stek)
25	Kerkplein
26	Stoep parkeerplaats Nortierstraat
27	Stoep Nortierstraat

SCHOONREWOERD

28	Stoep achter de Wiel
29	Tunnel Overheicop (zijde begraafplaats)

TIENHOVEN

30	Kweldam (helling)
31	Kerkpad (helling)
32	Kruising Kweldam / Lage vaard

VIANEN

33	De Prenter (school)
34	Sportcentrum Helsdingen